

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej
Fél évre 480 Lej
Negyed évre 240 Lej
Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Kényszerárfolyamot rendeltek el a külföldi devizákra.

A kormány erőteljes intézkedéssel igyekszik a lej zuhanását megállítani. — Ma dönt a minisztertanács a teendő lépésekről. — A Banca Nationala kormányzója lej-javulást jósol és megnyugtatja a közönséget.

Arad közgazdasági körei biznak a lej mielőbbi emelkedésében.

(Saját tudósítónktól.) A lej hirtelen zuhanása megbolygatta az ország gazdasági életét. Mindenki a kormánytól várja a katasztrófa elhárítását, a gyors és erélyes intézkedéseket, amelyek megállíthatják a megindult lavinát. A kormány és a legfőbb gazdasági bizottság szakadatlanul tanácskoznak, de még nem tudták megtalálni a teljes megoldást. Készkívül erélyes rendszabályokra van szükség, mert a lej zuhanása önmagától nem fog megállni. A kormányintézkedések első lépését jelenti azonban az a rendelkezés, amely kényszerárfolyamot léptet életbe. A lej esésével kapcsolatos eseményekről a következőkben számolunk be:

Bucuresti izgalom nélkül nézi a lej körüli csatát.

A lej javulását váró törhetetlen hit és bizalom leginkább azoknál nyilvánul meg, akik elsősorban illetékesek és legjobban érdekelték ebben a kérdésben. Csupán a rémhírekkel táplált nagy közönség körében tapasztalható pánikszerű hatás, amelynek következményeképpen ismét lélegzethez jutottak a valutaspekulánsok és megalakultak a kávéházi börzék. A lej problémájáról elhangzott vélemények nem tudják megvilágítani a román valuta zuhanásának tulajdonképpeni okát, abban azonban egyöntetűen megegyeznek, hogy a lej esésének igazi oka csak lelkiismeretlen valutaspekuláció lehet. Ma délelőtt különben alkalmunk volt beszélgetést folytatni Marcus Mihály dr.-ral a Banca Romaneasca aradi intézetének vezérigazgatójával, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Tegnap érkeztem Bucurestből. A fővárosban, természetesen figyelemmel kísértem a lej esésének hatását és arra a meglepő tapasztalatra jutottam, hogy nemcsak az illetékesek és az érdekeltek nyugodtak és bizakodók, hanem a nagy közönség is feltétlenül bizik a lejben. Ez elsősorban abból tapasztalható, hogy a fővárosban alig történnek valutavásárlások. Sőt a bankoknál az üzletkötések csaknem teljesen szünetelnek, mert mindenki tartózkodó álláspontot foglal el. Az emberek ott egyáltalán nem vesztették el a fejüket Nem akarunk tudni a lejünkről, mert tudjuk, hogy a jelenlegi helyzet csak rövid ideig

tartó átmeneti állapot és a mostani valutavásárlás csak rossz üzlet lehet.

Kiméretlen harc a lelkiismeretlen spekuláció ellen.

— A magam részéről csak annyit mondhatok, hogy a lej esése teljesen indokolatlan és csakis lelkiismeretlen valutaspekuláció lehet az okozója. Romániában semmi sem indokolhatja meg a lej ilyen arányú esését; nem történt infláció, a politikában sem történt olyan esemény, amely bizalmatlanná teheti a külföldet a román valutával szemben. A legnagyobb és sürgős megoldásra váró problema annak megállapítása, vajjon belföldről, vagy külföldről irányítják-e lelkiismeretlen kezek a lej rendkívüli zuhanását. Ha ez a manőver pontos megállapítást nyerhetne, akkor egyszer s mindenkorra elejét lehetne venni az ország tönkretetésére irányuló lelkiismeretlen törekvéseknek. Ennek a helyzetnek nagyon rövid időn belül meg kell változnia, mert nemcsak nekünk, hanem a világgazdaságnak is szüksége van a jó, stabilizált román valutára.

Mit jelent a kereskedőkre nézve a lejesés.

Egyik aradi gyár- és kereskedelmi vállalat ügyvezető igazgatója a lej esésének következményeiről a következő nyilatkozatot adta:

— A lej iránt való bizalom és reménység él bennünk kereskedőkben. Hiszünk és várjuk, hogy a lej rövidesen, a zuhanás idejének arányában visszatérjen arra a nivóra, ahonnan lefelé való tragikus utját megkezdte. Eddig is mérhetetlen károkat okozott a kereskedelemnek valutánk esése. Különösen azok a vállalatok érzik legjobban a lej romlásának súlyos következményeit, amelyek a nyers anyagot külföldről kénytelenek beszerezni. A három hónapi lejáratra vásárolt nyersanyagok értékét ma legalább 25 százalékkal kell drágábban megfizetnünk. Ezzel szemben nincs módunkban ezt az óriási áremelkedést átruházni a közönségre. Nem tesszük ezt már azért sem, mert reméljük, hogy a lej hamarosan emelkedni fog és akkor, ha nem is teljes mértékben, de némileg regresszáljuk magunkat. Ha a lej megmaradna a mai lezuhant nivón,

az nagyon sok kis egzisztenciát tenne teljesen tönkre. A nagyobb tőkével rendelkező vállalatok pedig vagyonuknak 35—40 százalékát feltétlenül elveszítenék. A további következmény természetesen a nagyarányú drágulás volna, mert a kereskedő állandó veszteséggel nem adhatja portékáját. Ennek azonban nem szabad bekövetkeznie, mert a lej esése gazdasági szempontból indokolatlan és bizonyára csupán nagyarányú lelkiismeretlen spekuláció eredménye.

Nyugodtabbak a kedélyek az aradi valutapiaccon.

Három napig tartó kapkodás s bizonytalan helyzet után ma szélcsend következett be az aradi valutapiaccon. Az irányzat lanyha lett, a kínálat megnövekedett és a kereslet a minimálisra csökkent. Ennek tudható be azután, hogy a tegnapi 330 lejes dollár után ma reggel, amikor újabb zürichi jegyzések ugyan még ismeretlenek voltak, már 310 lejért kínáltak dollárt. De ennyiért sem kellett s a vételkedv hiánya következtében 295 lejig süllyedt a dollár ára. A késő délutáni órákban fedezésvásárlásokra megszilárdult a dollár s végül is 300 lejen állapodott meg a dollár árfolyama. A többi idegen valuták lassu lemorzsolódása is megkezdődött és bár a mai zürichi zárlat megmaradt a lej legmélyebb pontján, mégis bizakodó hangulat töltött el mindenkit. A pánik elmúlt és az idegen fizetőeszközök az okos tartózkodás következményeképpen egészséges árfolyamokon fognak kialakulni. A bizakodó hangulathoz nagy mértékben hozzájárul az is, hogy a zürichi utótőzsde a zárlat árfolyamán jegyezte valutánkat s így ismét stabil helyzet remélhető.

A kormány a lej gyors javulásában bizik és semmiesetre sem kezd inflációs politikát.

(Bucuresti, május 6.) A kormány és az összes pénzügyi körök főgondját a lej esésének problémája képezi. A legilletékesebb helyről biztosítják a közvéleményt, hogy inflációra semmiesetre sem kerül a sor. A válság csak átmeneti lehet és épen a lej értékének csökkenése fog lehetőséget nyújtani a javulásra, mert a megélenkült export folytán újabb devizakészletek kerülnek az or-

szágba. Feltétlenül biznak abban, hogy a lej javulási folyamata gyors lesz és a valutáris egyensúly természetes uton fog helyreállni. A probléma egyébként tegnap külön megbeszélés tárgyát képezte a kormány és a felelős pénzügyi fórumok között. Coanda, Lepadatu, Garoflid és Manolescu hosszabb megbeszélést folytattak a pénzügyminiszteriumban Oromulival és Chiriacescuval a közös akció és a Banca Nationala azonnali intervenciója ügyében. A kérdést a kormánynak ma délben összeülő legfőbb gazdasági bizottsága elé terjesztik, azután a Banca Nationala képviselőjével együtt tartandó értekezleten fogják a végleges akcióprogramot megállapítani, amely jóváhagyás végett a ma esti minisztertanács elé kerül. A mai minisztertanács után hivatalos kommunikét fognak kiadni a határozatokról. Mivel a fővárosi bankoknak az az elhatározása, hogy semmiféle devizaüzletet nem kötnek, teljesen hatástalan maradt a lej árfolyamára, elállottak ettől a határozattól, ennek ellenére tegnap nem volt bankközi forgalom, mert a bankok különböző megbeszélésen vettek részt.

A bankkormányzó optimista és kényszerárfolyamot léptet életbe.

(Bucuresti, május 6.) A kormány gazdasági bizottsága ma délelőtt tárgyalta a valuta megjavítására vonatkozó intézkedéseket. A hozott határozatokról nem adtak ki hivatalos közleményeket a sajtó számára. Hír szerint a bizottság tagjai között nézeteltérések merültek fel. Egyesek a bevétel eltöltése mellett foglaltak állást, mások ellene. A ma esti minisztertanács fog véglegesen dönteni ebben a kérdésben.

A Banca Nationala igazgatósága ma délelőtt rendkívüli ülést tartott, amely délután félkettőkor ért véget. A bank határozatai szintén a minisztertanács elé kerülnek jóváhagyás végett. Oromulu bankkormányzó változatlanul optimista. Tudósítónk előtt megcáfolta azt a hírt, hogy kényszerárfolyamot léptetnének életbe, 1350-es font sterling kurzussal. A Bucuresti-i piac ma egyébként sokkal nyugodtabb volt és elegendő deviza is állott rendelkezésére. Az összes bankok közös egyetértéssel elhatározták, hogy 1385 lejnél magasabban nem vásárolnak angol fontot. Pénzügyi körök nyugodtan itélik meg a helyzetet. A Banca Nationala és a pénzügyminiszterium köréből nyert értesüléseink szerint, az életbe léptetendő intézkedések sokkal inkább gazdasági és pénzügyi jelle-

gülek lesznek, mint korlátozó és inkvizitorikus természetűek.

A lej-esés rövidesen meg fog szünni — mondja Oromulu.

(Bucuresti, május 6.) Oromulu, a Banca Nationala kormányzója kijelentette a Rador tudósítójának, hogy a valuta esése miatt, a közönségnek nem szabad tulságosan megriadnia. Ezek az esések incidentálisok, amelyek véget fognak érni. A kormányzó megcáfolta azt a hírt, hogy a nemzeti bank az elmúlt két hónap alatt devizát vásárolt és lejt adott volna el. Az októberben esedékes szelvények beváltása már rég fedezve van. A külföldön forgalomba lévő lej eredete és a Banca Nationala között nincs összefüggés. Ezt a lejt régebben zárolták, amely azután szabaddá lett téve és a külföldön eladásra került. Végül kijelentette Oromulu, hogy a Banca Nationala zavartalanul folytatni fogja az infláció elleni politikát.

Külföldi devizák vétele és eladása, csak hivatalos árfolyamon történhetik.

(Bucuresti, május 6.) Kormánykörökből nyert értesülésünk szerint a kormány az idegenek szabad lejtletét ellenőrizni fogja, újabb zárolás elrendeléséről azonban nincs szó. A kormány és a Banca Nationala között folyó tárgyalások során, több intézkedés életbeléptetését határozták el, melyek közül egyeseket már ma reggel foganatosítottak. Ma reggel az összes devizaautorizációval bíró bankok elhatározták, hogy folytatják a devizazületet. A Banca Nationala rendelkezésre bocsátja külföldi devizákat a bankok számára, amelyek a Banca Nationala által megállapított hivatalos árfolyamon (ma 1386-os angol font) adják el a külföldi devizákat. Az eladás a deviza hivatal által láttamozott deklaráció alapján történik. A bankok ezeket a deklarációkat betérjesztik a Banca Nationalához, amely kiszolgáltatja az eladott devizákat. Az exportőrök is kötelesek lesznek ugyanilyen árfolyamon eladni devizájukat.

Bánffy Miklós Erdélybe költözik, de politikai szereplést nem vállal.

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Gróf Bánffy Miklós, irói nevén Kisbán Miklós, ma Kolozsvárra érkezett abból az alkalomból, hogy a Magyar Színház ma este mutatja be Maskara című háromfelvonásosát, amely a budapesti színpadon is nagy sikert aratott. Ismeretes, hogy Bánffy gróf személyével kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy elveszi a Magyar Párt vezetését. Megérkezése után kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a személyéről elterjedt hírek alaptalanok, amelyeket a legnagyobb csodálkozással olvasott a lapokban, különösen azt az állítást, hogy őt a Magyar Párt elnökéül szemelték ki. Semmiféle politikai szerepet nem vállal és csak azért költözik vissza, mert itt született és ezer szál fűzi Erdélyhez.

Lovasszobrot állítanak Tisza Istvánnak

Budapestről táviratozzák: Néhaj gróf Tisza István hívei elhatározták, hogy az országház főrendiházi traktusa elé szobrot emelnek Tisza Istvánnak. A néhai miniszterelnököt díszmagyarosan, lóháton és olyan méretben mintáztatják meg mint a milyen nagyságu gróf Andrássy Gyulának az országház képviselőházi traktusa előtt levő szobra. A szobor

két oldalán az Andrássy-szobor reliefjeihez hasonló reliefek lennének. Az egyik oldalon mint Magyarország háborus miniszterelnökét, a másik oldalon pedig mint nádort ábrázolják, aki megkoronázza IV. Károlyt. A szobor felállításához szükséges költségek előteremtésére országos gyűjtést rendeznének.

Devizaközpont

és moratórium meghosszabbítás.

A pénzügyi körök hevesen tiltakoznak e terv megvalósítása ellen. A külföld teljesen elveszti a bizalmát a moratórium meghosszabbítása esetén.

(Saját tudósítónktól.) A lej zuhanása pusztító viharoként zug végig az országon és nemcsak az amugy is rég bémult kereskedelmet, ipart és gazdasági életet, hanem a fogyasztó közönség millióit is a bizonytalanság kétségbeesett örvénye felé sodorja. A lej rohamos esése miatti aggodalom elnémit minden érdeklődést a választási mozgalmak és egyéb, a kedélyeket eddig izgató probléma iránt. A lejuhanás okát és előzményeit épp úgy nem tudják a pénzügyi bölcsek, mint ahogy tájékozatlanok abban a tekintetben is, hogy átmeneti-e a veszedelem, vagy van-e kilátás pénzünk elértékelésének, leromlásának megállítására. Az árukat dollárért, cseh koronáért, osztrák schillingért, arany márkáért hitelbe vásárló kereskedők és iparosok csak azt tudják, hogy a lej értékcsökkenése miatt 40—50 százalékkal több a külföldi adósságuk ma, mint volt néhány hét előtt. A kormány nagy erőfeszítéssel igyekszik a lejt zuhanásában megállítani, de ez csak az esetben fog sikerülni, ha nem óltalan pénzügyi kuruzslással, moratóriummal és devizaközponttal kísérletezik, hanem az export-lehetőségek megkönnyítésével és olyan intézkedésekkel, melyek a külföld bizalmát a lejtel szemben biztosítanak.

A lej stabilizálása céljából a Banca Nationala deviza-bizottsága drákói rendeleteket adott ki, amelyek a devizaforgalmat korlátozzák. Megtiltotta, hogy az erdélyi bankok egymástól szerezzék be a devizaszükségeiket, sőt ma már olyan hírek is keringtek, hogy egyesek azt a nagyon szerencsétlen tervet portálják, hogy a kormány a moratórium meghosszabbításával próbáljon gátat vetni a lej további esésének. Arad pénzügyi életének egyik vezetője a moratórium esetleges meghosszabbításának és a devizaközpont felállításának várható hatásáról a következőket mondotta munkatársunknak:

— Nem tartom valószínűnek, hogy amikor egy állam, amely külföldi kölcsönt szeretne felvenni és hangoztatja a külföldi tőke beocsátásának a szükségességét, ugyanakkor olyan intézkedésekhez nyúljon, amelyekkel a külföld egyébként is gyenge, nehezen megerősödő bizalmát beláthatatlan időre eljátszhatja. A külföld még ma sem tudja elfelejtani, hogy 4—5 évvel ezelőtt egy bucuresti-i bank válsága alkalmából, a bank érdekében a külföldi betéte-

ket blokkálta a kormány, ami annyit jelentett, hogy a külföldi bankok és magánosok hosszú ideig nem rendelkezhetek betét-

Elindult Amundsen léghajója.

Moskzából táviratozzák: Amundsen sarkkutató léghajója, a „Norge” ma reggel a Spitzbergák felé elrepült.

Május 10. ünnepe.

Elkészült az egyesülés ünnepének teljes programja

(Saját tudósítónktól.) A város vezetősége nagy előkészületeket tesz a május 10-iki ünnepségre, a melyet minden évben nagy parádával ünnekel meg. Ma elkészült az ünnepély teljes programja s a sorrend, amelyben az egyes testületek, vagy egyesületek haladnak a nagy felvonuláson.

Az ünnep kezdetét reggel 21 óráig jelzi. Félkilenc és féltíz óra között minden iskola ünnepélyt tart, amelyen megmagyarázzák a tanulóknak az ünnep jelentőségét. Délelőtt tíz órakor ünnepi istentisztelet a görög keleti székesegyházban, ahol résztvesznek a város notabilitásai és az egyesületek vezetőségei. Ugyanebben az időben az összes templomban is ünnepi istentisztelet lesz. A Te Deum után következik a nagy felvonulás a városházáig. A felvonulás a következő sorrendben történik: Elöl a katonazenekar, utánuk a hadiárva, majd a román tannyelvű elemiiskolák, a magyar elemi iskolák, a német iskolák, a szerb, az izraelita elemi iskolák, a zárda növendékei, majd az állami polgári leányiskola, a női kereskedelmi iskola, a háziipariskola, a felsőbb leányiskola, a Ghiba Birta leánygimnázium, a román tannyelvű polgári, a magyar tannyelvű polgári, a fiu tanonc s a női tanonciskola, a tanoncotthon, a fém ipariskola, a fiu kereskedelmi iskola, a Moise Nicoara liceum növendékei, a katolikus gimnázium, a teologusok, a jegyzőiskola, munkások szindikátusa foglalkozás szerint, ipartestület, a sportegyesületek, önkéntes tűzoltók, román önkéntesek, tartalékos tisztek, cserkészek, be nem osztott tisztek, 93. gyalogezred, első lovas tüzérezred, grancsárok, első számú huszárezred, 13. számú lovasezred.

Déli 12 órakor hivatalos fogadtatás a prefektúra épületében, ahol Boneu Vazul prefektus és Scarioreanu tábornok fogadja a kül-

leik fölött A külföldi bankokkal való kapcsolatok kiéptetésének mindig akadály volt ennek a blokádnak az emléke. Ha tehát a kormány most a moratórium meghosszabbítását rendelné el, ez maga után vonná azt a jövátéhetetlen következményt, hogy nemcsak a külföldi bankok szüntetnének be minden összeköttetést Romániával, de a külföldi gyárak is tartózkodnának az üzletkötésektől, az áruk kicserélése csak készpénz ellenében történhetné, ami természetesen csak növelné a rohamosan fellépő drágaságot.

— A moratórium meghosszabbításánál veszélyesebb lépésnek csak a devizaközpont felállítását tartom. A devizaközpont mindentűt, ahol életbelépett, meggátolta a devizák szabad forgalmát, szinte lehetetlenné tette azok beszerzését és minden esetben a valuta további romlását segítette elő.

döttségeket a következő sorrendben: görög keleti, görög katolikus, szerb, római katolikus, református, evangélikus, neológ és ortodox izraelita hitközségek, a garnizon tisztjei, a tartalékos nyugdíjas tiszték egyesületének delegáltjai elnökeik vezetése mellett, bírák testülete, Elnestári ügyészség, ügyvédek és közjegyzők, a megyei adminisztratív bizottság Lázár Ágoston dr. alispán vezetésével, a városi tanács dr. Robu János polgármester vezetésével, a teologia tanári kara, elemiiskolai tanítók, tanfelügyelőség, egészségügyi felügyelőség, folyammérnök-ség, a CFR. igazgatósága, mérnökök és építészek testülete, vízművek, pénzügyigazgatóság, munkásbiztosító pénztár, kereskedelmi és ipari felügyelőség, munkügyi felügyelőség, önkéntesek egyesülete, szőlészeti felügyelőség, agrárbizottság, vadászati felügyelőség, postafőnökség, vámfelügyelőség, a sajtó képviselői, kereskedelmi kamara tagjai, mezőgazdasági kamara tagjai, Sfatu Negustoresc, a bankok és szövetkezetek képviselői, Astra kulturális egyesület képviselői, Román Nők Egyesülete küldöttsége, Fehér Kereszt Nőegylet, Hadiárva gyalogmóltó egyesület, Román gyermekvédő egyesület, Marasesti jótékonyegyesület, Vörös Kereszt egyesület, Patronázs, Kőlcsey-Egyesület, munkások szövetsége, iparosok szindikátusa s végül kisiparosok küldöttsége. Délután 4—5-ig a városháza előtt térzene, este 7—8 óra között estély a Kulturpalotában. Este tíz órakor zenes fáklyásmenet, amelynek tartama alatt ki kell világítani a házakat és üzleteket.

— Pártbomlás a nemzeti pártban. Bucurestiből jelentik: A nemzeti párt buzeui szervezete testületileg kilépett a pártból.

Az angol miniszterelnök álmá idézte elő az általános sztrájkot.

Thomas munkásvezér szenzációs leleplezése.
Békülékeny hangok, amelyek végül is nem vezettek eredményre.

(London, május 6.) Az általános sztrájk ügyében a helyzet változatlan. Komoly közeledés még mindig nem történt a munkaadók és munkások között s vitákban merül ki a tárgyalások előkészítése. Ma az alsóházban nagy vita volt, amelynek során Baldwin emelkedett szólásra és azt hangoztatta, hogy két különböző vitás kérdésről van szó, amelyeket nem lehet összekeverni. Az egyik a bányászok sztrájkja, amelynek ügyében voltak már tárgyalások és egy napon ismét bekövetkezhetik a tárgyalások felvétele. A másik kérdés pedig az általános sztrájk. Mindaddig, amíg ez véget nem ér, lehetetlen bárminő előrehaladást tenni. Az alsóházban azt mondták, hogy a sztrájk szervezőinek nem állott szándékában, hogy a sztrájkot a kormány ellen irányítsák. Azonban hatásában mégis a mostani kormány ellen irányuló sztrájkká változott. Ha pedig nem a kormány ellen akarták elrendelni, akkor a munkások semmivel sem igazolhatják be jobban jóhiszeműségüket, mint ha kijelentik, hogy most, amikor látják, hogy milyen jelleget öltött a sztrájk, megszüntetik és akkor a tárgyalásokat tovább lehet folytatni.

Békülékeny hangok a munkás-oldalról.

Baldwin beszédére Thomas válaszlolt, aki kijelentette, hogy a szakszervezeti tanács és a bányászok képviselői a hétfőre virradó éjjel, Baldwin levelének vétele után elhatározták, hogy a Daily Mail szedőinek sztrájkját elítélik. Amikor küldöttség ment a miniszterelnökhöz ezt tudatni vele, akkor közölték, hogy a miniszterelnök lefeküdt és már senkit sem fogad. Azon az éjszakán, — mondtotta Thomas, — képes lett volna térdenállva is békéért könyörögni, mert gyűlöli a háborút. Szerencsétlenségére azonban a békét megtagadták és ennek következményei beláthatatlanok. Bármilyen keserű is volt a csalódás, még sem enged magát a szenvedélytől vagy a haragtól vezéreltetni, hanem a munkásság csodálatra méltó válaszában hatása alatt, amely minden várakozást felülmúl, (taps a munkáspárton) indítatva érzi magát, hogy a békéhez vezető úton az ajtót ne csapja be maga mögött. Reméli, hogy a béke mielőbb elkövetkezik.

A munkásvezérek tárgyalásra törekcsenek.

Henferson, Thomas és Macdonald munkásvezérek azon tevékenykednek, hogy megbarátkoztassák a kormányt a sztrájkokkal való tárgyalás gondolatával. Kormánykörökben azonban két részre osztják a kérdést: a szénbányák prosperálásának ügyére és a szakszervezeti vezetőség-

nek a parlament s a kormány elleni akciójára. Mindaddig, amíg a szakszervezet az államhatalom elleni harcot fel nem adja, addig a kormány nem köt velük békét. A sztrájk kilátásait kedvezőtlenül ítélik meg. A munkásság mindjobban meggyőződik arról, hogy a kormány és a munkaadók a legutóbbi nyolc hónap alatt felkészültek az általános sztrájkra. Ezért több rendbeli szemrehányás éri a vezetőséget, hogy a sztrájkot kedvezőtlen időpontban indították. Néhány munkásvezér tegnap óta nagy buzgalmat fejt ki, hogy tárgyalást hozzon létre a kormány és a munkásszervezetek között, pillanatnyilag azonban a presztizs kérdése áll előtérben. A kormány ragaszkodik a sztrájk azonnali lefúvásához, a munkások pedig a kizárás visszavonásához és az eddigi bérek érvénybentartásához. A hivatalos British Gazette szerint a sztrájkolók száma ma már két és fél millióra apadt. A hivatalos lappal egyidejűleg a munkások is szükségletet adtak ki British Worker címen, amelynek terjesztését a kormány nem gátolja meg. A munkások lapja hangsúlyozza, hogy a sztrájk kizárólag gazdasági jellegű és felhívja a munkásokat, hogy tanúsítsanak mintaszerű magatartást és ne tit-

közzenek össze az államhatalommal.

A békés kiegyenlítés reménye nem vált valóra.

A félhivatalos Reuter-iroda ma délben közleményt adott ki, amely szerint a helyzet változatlan. A tegnapi békéshangu parlamenti beszédekhez fűzött remények nem váltak valóra és Cook munkásvezér a békéről való híreszteléseket alaptalanoknak mondotta. A vasutak azonban a vidéken már közlekednek, a gyárpar azonban mindenfelé megérzi a sztrájk hatását. A szakszervezeti tanács a villamosáram szolgáltatásából az ipari áramot ki akarja kapcsolni. A párisi Matin jelentése szerint az autóssoffőrök is elhatározták a sztrájkhoz való csatlakozásukat s a postai alkalmazottak is a csatlakozás gondolatával foglalkoznak. A miniszterelnök felesége ezért önkéntes autószoigálatot szervez, amely hajnali öt órától kezdődően a munkahelyükre és este onnan hazaszállítja azokat az asszonyokat és leányokat, akik munkahelyüktől messze laknak. A forgalom továbbra is javul, mert ma reggel is az autóvezetők sztrájkhatározata ellenére több száz automobil állott a közönség rendelkezésére. Ma ismét több helyen történt rendzavarás, amelyeket tulnyomórészen fiatal emberek követtek el, akik személy és teherautókat borítottak fel s az utasokat kiszállásra kényszerítették. Az autókat megrongálták, a soffőröket pedig bántalmazták.

A szociálisták önálló listával mennek a választásba.

Még mindig nem kerültek nyilvánosságra az aradi jelölő-listák.

(Cluj, május 6.) A szociáldemokratapárt tegnap délután ülést tartott, a melyen megejtették a jelöléseket. A jelöléseket még nem hozták nyilvánosságra, azonban a kiszivárgott hírek elárulják azt hogy kik a listavezetők. Jordáky Lajos, a cluji Gutenberg-nyomda vezetője, ismert régi szociálista, két helyen lesz listavezető Oradea-maren és Targu-Mureşen. Fluérás János, az országos szakszervezet elnöke a petrosani lista élére kerül. Bucsmann János valószínűleg Aradra kerül listavezetőnek, de helyét teljes bizonyossággal még nem állapították meg. Feltűnést keltett, hogy dr. Lucian Sándor és Jumanca, a szociálista párt ismert vezetői, kimaradtak a listából. Ennek oka az, hogy ők városi tanácsosok és a választói törvény összeférhetetlennek tartja ezt a kettős tisztséget. A többi jelöltek személye ismeretlen, azonban abból a tényből, hogy a szociálista párt önálló listával lép fel, arra lehet következtetni, hogy az ellenzéki blokkal a szakítás végleges.

Az aradi jelölőlistákat még mindig homály fedi.

A nemzeti és parasztpárt aradi jelölő listája még ma sincs véglegesen összeállítva. A két párt

helybeli tagozatai 12 nevet tartalmazó névsort küldtek a Nemzeti Párt cluji (kolozsvári) központjához, amely ezek közül szemeli ki az ellenzéki képviselőjelölteket. A lista leérkezését hétfőre várják.

A liberális párt listáját és a bucuresti-i központ választási utasításait — mint jelentettük — Georgescu volt prefektus hozta magával. Georgescu azonban megérkezése után nyomban agynak esett, súlyosan megbetegedett és így az aradi tagozat vezetőségének még nem számolható be utja eredményéről.

A Magyar Párt megkezdte választási agitációját.

(Cluj—Kolozsvár, május 6.) A Magyar Párt teljes erővel megkezdte a választási agitációt. A párt belényesi tagozata ma délben ülést tart, amelyen dr. Weisz Sándor biharmegyei képviselőjelölt programbeszédet mond. Kivüle felszólalnak Jacob prefektus és Peredy György hírlapíró. A közeli napokban Bihormegyébe utazik Sándor József is, aki onnan Treiscaunegyét, saját kerületét keresi fel. Dr. gróf Bethlen György Odorheimegyébe uta-

zik, vele mennek dr. Paál Árpád és a Magyar Párt több vezetője.

A keresztény liga gyűlést tart Váradon s azon Cuza is megjelenik.

(Oradea-Mare, május 6.) A jövő vasárnap a keresztény liga Nagyváradon gyűlést tart, amelyen Cuza is részt vesz. A professzorok kivül felszólalnak a gyűlésen Vlasca Péter szenátor és Fodor Péter képviselőjelöltek.

Fokozzák a víztermelést Aradon.

Az aradi vízművek három új vízszűrőt vásárol az aradi Astra-gyártól.

(Saját tudósítónktól.) A melegebb idő beálltával a város közönsége természetesen sokkal nagyobb mennyiségben fogyasztja a vizet, mint más évszakokban. Az aradi vízművek az eddigi számítások szerint a jelenleg produkált vízmennyiséggel nem képes kielégíteni a szükségletet s ezért a vezetőség el is határozta, hogy több új szűrőkészülék beállításával a nyár folyamán több vizet produkál. A szűrőkészülékek a szénsav lekötésére használt mésvíz leszűrésére kellenek. Arad város tanácsa nemrégiben árlejtést is irt ki a szűrők beszerzésére. Ma délelőtt tíz órakor történt meg a döntés a gazdasági hivatalban. Egyetlen ajánlat érkezett be: az Astráé, amely a négy készüléket egyenkint 279.850 lejért, összesen egymillió 119.400 lejért szállítja. A gyár kiköti, hogy ez az ár a mai lejálláshoz van számítva, további lejesés esetén a szűrők a zürichi paritásban fizetendők. Ajánlatában különben hivatkozik arra, hogy Románia több városában már felállított ilyen készülékeket. A gazdasági hivatal az Astra ajánlatát a ma délben tartott permanens bizottsági ülés elé terjesztette.

A bizottsági ülés folyamán dr. Cucu Vazul városi főorvos kifogást emelt a nagy kiadás ellen. Kijelentette, hogy a víz ma teljesen jó s ha még van is némi vastartalom a vízben, — szerinte — ezt 3—4 hónap alatt el lehet távolítani s így nincs szükség arra, hogy a város több mint egy milliót fektessen be új szűrőkbe. A bizottság azonban nem tette magáévá a főorvos indítványát, azzal a kétségtelenül helyes indokolással, hogy az aradi közönségnek nem lehet hónapokig vastartalmu, rozsdásízű vizet adni tulzott és nem helyénvaló takarékoságból. Hosszu vita után végül a bizottság elhatározta, hogy a 14-én összeülő városi tanácsnak három új szűrő beállítását javasolják.

A mai permanens bizottság még a nemrégén vásárolt Diesel-motor kifizetését tárgyalta le. A motort dollárban kell fizetni s így a bizottság elhatározta, hogy egyelőre nem vesz dollárt, mivel a lej ma a legmélyebb ponton áll.

Házakra és földekre
hosszu lejáratu
olesó kamatozásu

kölcsönöket

azonnal
folyósítatok.

Herzog Sándor

Arad, Str. Bratianu
(Weltzer J.-u.) 17.

Bányászok hőstette.

Hogyan mentették meg a pusztulástól egy magyarországi bányaközséget.

(Budapest, május 6.) Izzalmakban gazdag napja volt tegnap délután Dorog bányaközségnek, ahol a Salgótarjáni Kőszénbánya telepe van. Délután négy órakor jelentették a bánya igazgatóságának, hogy az ugynevezett Reimann-akna egyik tárnája lángokban áll, éppen azon a része, ahol a robbanóanyag van elhelyezve. A híradásra nagy izgalom futott végig a községen, mert borzalmas robbanásra lehetett elkészülve. Vészjelek süvitettek a levegőbe s a község egész lakossága egy pillanat alatt az uccán volt. A tüzoltóság kétségbeesett erőfeszítéssel dolgozott, egymásután mentek le a csapatok a tárnába, azonban hamarosan abba kellett hagyniok a munkát, mert a tüzoltókat egymásután hozták fel eszméletlenül. Hiába voltak felszerelve a legjobb gázmaszkokkal, a fojtó gáz és füst munkaképtelenné tette őket. A munkások közül sokan önként vállalkoztak arra, hogy a robbanóanyagokat tartalmazó rak tárt valamilyen módon elzárják a tüztől, azonban a szertárban már nagy volt a füst s a tűz mindinkább közeledett oda. A raktárban 150 kilogramm dinamit s 60 kiló paxit volt felhalmozva. Schmidt Sándor bányavezető összehívatta a mérnököket, akiket megkérdezett, hogy mit jelent, ha 175 méter mélységben ezek az anyagok felrobbannak. Kiszámították, hogy az egész község levegőbe repül s az emberléte is veszélyben forognak. Ekkor az igazgató kezdeményezésére és vezetésével tíz munkás és a veje, báró Rohr Rudolf mérnök lementek a veszélyben forgó raktárhoz és egy vastag fal felépítéséhez kezdtek, hogy a tűz oda ne terjedhessen. Két órai hihetetlenül nehéz munka következett ezután. Egymásután hozták fel az új embereket, akiket újak váltottak fel. Végül készen állott a vastag fal, a bánya meg volt mentve. Ezután fogtak csak neki a tüzoltáshoz, amely hajnalra véget ért. A dorogi kőszénbánya s az egész község megmenekült.

Művészet.

* Betegh Bétyi órási meglepetést fog kelteni Dr. Szabó Juci szerepében és élettel teljes, pompásan megrajzolt figurája sokáig emlékezetes lesz Arad közönsége számára. Rendkívül érdekes eseménye a premiernél, hogy Jakabffy Dezső, a színház kitűnő főrendezője újra játszani fog. Három év óta most lép újra először a színpadi lámpák elé ez a kitűnő művészember, akinek színjátszó kvalitásait Arad közönsége már megatánulta nagyra értékelni. Jakabffy Dezső Csontos Gyula szerepét fogja alakítani. Kitűnő szerep jutott Barna Ancynak, aki egy kedves kis kokottot alakít, nagyszerű lesz Kiss Mariska, Mészáros Béla és Szabadkai, akik szintén oroszjárászt követelnek maguknak a sikerből.

* A „Dr. Szabó Juci” bemutatójára új díszleteket készített Lisztay Józsefné festőművész. A második és harmadik felvonás Kuthy-kurija

Május 10-én ítélnék Robozék felett.

A tábla elutasította a bizonyításkiegecsítést. Az egyik bíró rosszullete miatt elhalasztották a tárgyalást.

(Budapest, május 6.) A Roboz-fivérek hűtlenségi perének táblai főtárgyalásán ma hirdette ki Auer Károly kuriai bíró, tanácselnök a bizonyítás kiegecsítésére vonatkozó indítványok felett hozott határozatot. A tábla az összes indítványokat elutasította és ezzel már a perbeszédre került a sor. Dr. Kehler Béla főügyész helyettes az elsőfoku bíróság ítéletének szigorítását kérte. Szerinte tévesen állapította meg a törvényszék a Roboz-fivérekkel szemben, hogy csak hűtlenség büntetést követték el, mert cselekedeteiket lázadás büntetéknek is kell minősíteni. Végül is lázadás, hűtlenség, felségsértésre való felhívás, izgatás, kormányzósértés, nemzetgyalázas, kétféle sulyos testisér-

melegítés, az első felvonásban pedig teljesen új butorokkal egy Ritz-lakosztályt állítanak be illuziókkel-

tés és magánlaksértés büntetési címén sulyos ítéletet kér mindkét vádlott ellen. Dr. Beck Oszkár védőbeszédében azt igyekezett bizonyítani, hogy a Roboz-fivérek úgy Magyarországon, mint külföldön hazafiasan viselkedtek, ha politikai állásfoglalásuk nem is volt azonos a kormányéval. Körülbelül egy óra hosszat beszélt a védő, mikor az elnök a tárgyalást félbeszakította. A védő beszéde után hirdette ki Auer elnök a tábla végzését, hogy a főtárgyalást félbeszakítja és május 10-én folytatja. Az intézkedés oka az, hogy az egyik szavazóbíró, Leitner Emil dr. annyira rosszul lett, hogy képtelen volt a tanácsban továbbra is helyet foglalni.

tőn. A szünetekben a színház zenekara közönségét ad és a zenekart Felkete Andor karmester vezényli.

Az utolsó évtizedek legnagyobb művész eseménye

Dohnányi Ernő

május 14-iki egyetlen aradi hangversenye.

▲ ▼ ▼ ▼ ▼ Jegy és műsor Sándornál Arad. ▼ ▼ ▼ ▼ ▼

* Az aradi színház heti műsora Pénteken: Dr. Szabó Juci. (Bemutató előadás.) Szombaton este, vasárnap délután fél 4 órakor, este fél 9 órakor, hétfőn délután fél 4 órakor és este fél 9 órakor: Dr. Szabó Juci.

* Dr. Ungár növendék-hangversenye 13-án (Ald. csütörtök) d. u. 5 órakor a Kulturpalota nagytermében. Jegyek 20—100 lejtig Klein papírüzletben.

Páris indított harcot a lej ellen.

A párisi tőzsdén nagymérvű kontremin dolgozik valutánk letörésén. — Az akcióhoz a berlini tőzsde is csatlakozott. — Hogy történik a kontreminálás.

(Saját tudósítónktól.) A lej esésének okát sokféleképpen próbálják magyarázni a pénzemberek és közgazdászok. Világos képet eddig azonban senkinek sem adni, sem kapni erről a problémáról. Szenczió erejével hat most a *Neue Freie Presse* mai számának leleplezése, amely azt közli, hogy a román valutát Párisban kontreminálják. A *Neue Freie Presse* érdekes cikke így szól:

„A lej esésének oka kizárólag az, hogy a párisi tőzsdén hirtelen óriási kínálat mutatkozott lejben. A spekulánsok óriási összegeket dobtak a piacra, amelynek hatása azonnal a lej zuhanásszerű esésében mutatkozott. Mértékadó közgazdasági körök szerint a lej párisi kontreminálása összefüggésben van azzal, hogy a nagyhatalmak koncesszióra törekednek Romániában és így akarnak célt érni. Oka még a helytelen vámpolitika is, mert a román vámtörvények különösen az utóbbi időben túlzásba vitték az export megszorítását.

A budapesti *Ujság* című napilap szintén foglalkozik a lej esésével. Cikkéből kitűnik, hogy a budapesti, bécsi és berlini tőzsde egyes rétegei szintén résztvesznek a lej-kontreminben. Az *Ujság* ezt írja:

— A piacon ma is főleg lejben volt hatalmas üzlet. A kontremin tevékenység mindjobban erősödik a párisi, bécsi és berlini nagy lejkínálat. Hír szerint a budapesti piacon egy-két nagy magáncég és bank is erősen érdekelt volna a kontreminben.

Ezek után érdekesnek tartjuk a közönséget felvilágosítani arról, hogy miképpen történik egy valuta kontreminálása. A lej váratlan, nagyarányú esését ugyanis kétségtelenül a kontreminálás, illetve értékének alásása idézte elő. Ha az érdekelt spekulánsok politikai, vagy gazdasági okokból kontreminálnák akarják a valutát, arra a legelőszerűbb megoldás az, hogy az illető valutából sokkal nagyobb mennyiséget dobnak piacra, mint amennyi kínálat mutatkozott. Ez éppen úgy előidézi az áresést, mint hogyha bármilyen árucikket túlzott mértékben kínálnának s ennek következtében a kereslet nem állna arányban a kínálattal. A lej kontreminálása nem járhatott különösebb nehézséggel, mert éppen az export megszorítása következtében külföldön alig mutatkozik kereslet a lej iránt. Ha a párisi tőzsdén az ügynökök kontreminálás céljából több millió lejt piacra dobtak, úgy a lej azonnal megkezdte zuhanó tendenciáját. A kontreminálásnak természetes kísérői a rémhirek, amelyek szintén nagyban elősegítik a valuta esését. A kontreminálásnak egyetlen ellenszere az, ha az érdekelt állam a lehető leggyorsabban megvásárolja a piacra dobott pénzt. Ezzel azt éri el, hogy a kínálat arányban áll a kereslettel s a spekulánsok törekvése csödet mond. Ugyilátszik, hogy Románia nem tette meg idejében ezeket az óvintézkedéseket és ez az oka annak, hogy a román valuta teljesen a spekulánsok szeszélyének és anyagi érdekeinek áldozata lett.

Százvendéges estély

a magyar miniszterelnökségen.

Bethlen miniszterelnök vendégül látja a magyar politikai és társadalmi élet vezetőit és a külföldi diplomátákat.

(Budapest, május 6.) Bethlen István gróf magyar miniszterelnök négy egymásután következő héten négy estélyt ad, amelyeken vendégül látja a diplomáciai kar és a magyar társadalom és politika vezető egyéniségeit. Tegnap volt az első estély, amelyre mintegy száz vendég volt hivatalos. Előzőleg szűkebb társaság dinét vett részt; a dinét ott voltak:

Orsenigo Cesare pápai nuncius, Brentano Tivadar amerikai követ és felesége, Clinchant György francia követ, Rafael görög ügyvivő, de Muns spanyol ügyvivő, Suica, a szerb-horvát-szlovén követség ügyvivője, Moser Károly, a csehszlovák követség ügyvivője, továbbá Scitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke és felesége, Vass József népielőli miniszter, a külügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter és felesége, Pesthy Pál igazságügyminiszter és felesége, Mayer János földművelésügyi miniszter, gróf Ráday Gedeon és felesége, gróf Széchenyi Viktor és felesége, özvegy gróf Bethlen Andrásné, gróf Bissingen Rezsóné, gróf Mikes Armánné, Barcza György követségi tanácsos és felesége, báró Bánffy Zoltán és felesége, Tormay Cecil, Angyán Béla miniszteri tanácsos és felesége, Szász Zsomborné gróf Haller Ferenc, ifjabb gróf Bethlen István.

A miniszterelnök és felesége a főbejárónál fogadták a fogadásra érkezőket, akik először a nagy fogadóteremben gyülekeztek. Tíz óra körül megnyitották a büfé ajtajait. Hosszu asztalokon szendvicsek s édességek voltak, a lakások pedig fagyaltot és más frissítőket hoztak körül. A miniszterelnök és felesége sorba járták a csoportokban beszélgető vendégeket. Fél tízenkéntükor kezdtek oszladozni a vendégek és éjfél után sötétség borult a miniszterelnöki palotára.

AUGUSZT
a osodamajommal a főszerepben.
MAJOM SZIVE.
Az aradi
URANIA legközelebbi műsora.

— Bethlen miniszterelnök nem igéri a Világ megindítását. Budapestről táviratozzák: A Világ betöltése ügyében ma délután egy órakor küldött-ség kereste fel gróf Bethlen István miniszterelnököt, amelynek Rákost Jenő, Vész József, Márkus Miksa és Lenkey Gusztáv voltak a tagjai. A miniszterelnök, Rakovszky Iván belügyminiszter és Angyán Béla sajtófőnök társaságában fogadta a küldöttséget, amellyel egy óra hosszat tartott eszmecsere folytatott. Végül is mereven elzárkózott az elől, hogy ígéretet tegyen a lap megindítására vonatkozóan.

H I R E K.

— Szolgabíró-iktetés Halmágyon. Ma reggel Halmágyra (Nagyhalmágyra) utazott ki dr. Lázár Ágoston, Aradvármegye alispánja, hogy jelen legyen a járási székhely szolgabírói hivatalának átadásánál. A rendelkezési állományba helyezett dr. Bejan Romulus főszolgabíró helyére ugyanis Manciu Aurel megyei számvevőt delegálták, aki már el is foglalta új hivatalát.

— Harc a vámtarifák körül. Bueurestiből jelentik: Liberális körök heves akciót indítottak az április elseji vámtarifák újbóli életbe léptetésére, amely szerintük egyetlen módja volna a lej feljavításának. Hír szerint Lepadatu pénzügyminiszter helyesli ezt az álláspontot, Garofild és Manoilescu ellenben ellene vannak. A valuta helyzete miatt a vámtarifák revíziója valószínűleg hálásait szenved.

— Hősök napja Aradon. Május 23-án, áldozócsüfőrtökön Aradon nagy ünnepségekkel emlékeznek meg a háborús hősekről. Délelőtt 10 órakor a görög keleti román székesegyház előtt ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a hadsereg és a hatóságok képviselőin kívül résztvesznek a különböző vallásfelekezettek, egyesületek és szövetségek kiküldöttei is. A hadsereg alakulatai, az iskolák és egyesületek zászlókkal és címereikkel vonulnak fel a térre. Fél 10 órakor pedig a többi felekezetek templomaiban tartanak Te Deumot. Délelőtt fél 11 órakor az iskolák és a szövetségek élükön a katonasággal és a baktácium alatt haladó papsággal az Avram Iancu (Szabadság) téren, Bucur (Eötvös) utcán át a várban levő emlékműhöz vonulnak fel, ahol rövid egyházi szertartás után 11 órakor megkoszorúzzák az emlékművet. Délelőtt fél 11 órakor a mikalakai katonatemetőben is lesz egyházi szertartás és ugyancsak misét mondanak a várban eltemetett szerbek sírjai fölött is. Mindkét helyen a hatóságok képviselőin kívül egy-egy díszszázad vesz részt. Egész idő alatt szótlan fognak az összes templomok hangfalai, játszik a zenekar és az iskolás gyermekek egyházi és hazafias dalokat énekelnek. Este 7 órától fél 9 óráig a katonazenekar a Marosparton sétahangversenyt ad. Ezen a napon teljes munkaszünet lesz és az üzleteket zárva kell tartani.

NE FOGADJON EL MÁST,

mint lippafüredi természetes

„APOLLO” - ÁSVÁNYVIZET.

—————

— Titokzatos halál az erdőben. Oradea-Mareről jelentik: Tegnap késő délután az apáti erdőben, lára felakasztva egy férfihullára akadtak, amelyben Hanga Ilse 17 éves földművest ismerték fel. A hatóságok azt hiszik, hogy Hanga, aki április 30-án tűnt el hazáról, büntény áldozata és ebben az irányban szigorú nyomozást indítottak.

— Halálozás. A Lomási Erdőipar részvénytársaság mély részvétellel jelenti, hogy Engel Ödön, a galócasi gőzfűrészüzem igazgatója, Gyergyószentmiklóson hirtelen elhunyt.

Aradmegyei uriaszony tragikus halála.

A repülőgépen tett nászut szomorú vége.
Az aeroplán lezuhant és porráégett a mézesnapjait élő házaspár.

(Saját tudósítónktól.) A budapesti főkapitánysághoz ma Münchenből hivatalos távirat érkezett, amely egy aradmegyei származású uriaszony megrendítő tragédiáját rögzíti le. A jelentés röviden csak arról számol be, hogy München mellett lezuhant egy repülőgép és két utasa porráégett. Az utasok egyike volt az aradmegyei uriaszony, akinek kálváriás életét alább adjuk:

Chisineu környékén még ma is sokan emlékeznek Weissberg Klárára. Atyja az egyik nagy úzezer holdas birtok jószágigazgatója volt. A régi német főúri családból származó apa magyarnak nevelte leányát, akit a budapesti Sacre Coeur-ben taníttatott. Weissberg Klári 16 esztendő korában került ki a zárdából s visszajött édesatyja házához, ahol esztendőkorán át élt. A román megszállás idején Budapestre ment fel az egész család. A leány, aki az évek során szép nagyleánnyá serdült, két év múlva férjhez ment lovag Herczeg Sándor budapesti mérnökhöz. A mérnök sehogy sem tudott elhelyezkedni Magyarországon s végül egy amerikai gyár ajánlatát elfogadva, feleségét és közben megszületett kisgyermekét ottlombagya, Amerikába ment. A feveteik sürin jöttek az óceánon túlról. Egy szép napon azonban rövid, hivatalos jelentés érkezett a gyár vezetésétől: lovag Herczeg Sándor egy gyárrobbanás alkalmával halálát fele S ittmaradt az asszony, gyermekével minden támasz nélkül.

— Pernyertes lett Déva volt polgármestere. A temesvári tábla tegnap hirdette ki az ítéletet Herbay Ágoston, volt dévai polgármester ügyében, akit a liberális kormány ez állásától elmozdított. Herbay harminc éven keresztül állt Déva városa élén és állásába való vissza-helyezése iránt keresetet adott be a temesvári táblához, mint közígazgatási bírósághoz. A tábla kötelezte a belügyminiszteriumot, hogy tizenöt napon belül Herbay Ágostont a dévai polgármesteri állással egyenrangú állásba helyezze el, valamint 1926. január elsejétől esedékes összes járandóságát fizesse ki.

— Felszentelték a pécsi püspököt. Pécsről táviratozzák: Gróf Zichy Gyula érsek ma szentelte fel a pápai nuncius jelenlétében Virágh Ferencet, a most kinevezett pécsi püspököt. A felszentelés nagy ünnepségek között ment végbe.

— Elfogták a Hegyalja betörőit. Ma beszállították az aradi ügyvédségre azt a kolnafosztogató bandát, amely az utóbbi hónapok alatt a Hegyalján garázdálkodott. Az öttagú banda sorban fosztogatta ki azokat a kolnákat, amelyek a városban lévő szőlőbirtokokos tulajdonában vannak s így azok örízetlenül álltak. A bandát, amely Tudor János kovászinczi napszámos vezetése alatt állott, tegnap a csendőrség elfogta. Az ügyészségről a vizsgálóbíróhoz kerültek, aki kihallatás után letartóztatta őket.

— Csodás hatású arcszépítő és fiatalító a Földes Margit-crema.

A szép fiatal özvegy akkor, hogy megkeresse konyerét, elment egy dúsgazdag pesti gyároshoz nevelőnek. Grünbaum Alfréd, a gyáros és családja annyira megszerették a fiatal asszonyt, hogy az elmúlt nyáron gyermekével együtt elvitték magukkal nyaralni az Északi tenger mellé.

Nyaralásuk utolsó hetében történt, hogy Herczegné gyermekével lement egy kis cukrászdába uzsonnázni, utána pedig leült a zongorához s játszani kezdett. Egy ottani leányinternátus igazgatónője hallotta a játékát s felkérte, vállalja el az internátusban a zongora-tanítást. Olyan összeget ajánlott fel a fiatal asszonynak, hogy az házát nélkül elfogadta. Szeptember végén történt, hogy Kurt Mittelmann német pilóta az internátusban lakó hűgárhoz jött látogatónak. Megismerkedett özvegy Herczegnével s a rövid barátságából hamarosan szerelem, majd a napokban házasság lett. A fiatal pár úgy határozta, hogy repülőgépen indul nászútra. El is indultak Swinemündéből s 24 órával később München mellett lezuhantak s a felrobbant gép roncsai között porráégtak. A hároméves kisfiú nem volt velük, s így az megmenekült a haláltól. Nagy részvét mellett temették el Münchenben Weissberg Klárit, aki Chisineuról (Kisjenőről) indult utnak s egy repülőgép roncsai alatt végezte zaklatott életét.

— Az árszabályozó városi kérészet. Ma délután négy órakor tartotta első ülését az aradi városi gazdasági bizottság Reinhart Gyula elnökletével. A bizottság több pástort vett fel, megállapította fizetésüket, majd a városi kaszálókörrel intézkedett. Elhatározta, hogy a város részéről öt darab tenészkanál vásárol a mácsai uradalmától. Az ülés egyik legérdekesebb része Blaskovits István interpellációja volt. Blaskovits támadta a városi gazdasági hivatalt, hogy a konyhakerésszel az elmúlt évben semmi eredményt felmutatni nem tudott. Felkérték, hogy mondanivalóját írásban adja elő. Dirlea Vazul tanácsos azt válaszolta, hogy a kérészet főcélja az aradi piaci árak szabályozása volt s ezzel sikerült elérni, hogy a termelők nem szabhatták meg önkényesen az árakat konkurrencia hiányában. A város álláspontja ebben a kérdésben nagyon helyes, mivel a főcél nem az hogy nagy nyereséget mutassanak ki, hanem hogy a város polgárságát megóvják a ki-uzsorázástól.

— Poloskatriást, parkettasurollást, vacumozást Lovas Károly lakástisztító végez. Arad, Str. Oituz III.

— Finni birkózóbajnokok Budapesten. Budapestról táviratozzák: A MAC két napos birkózóversenyére Papinen, Nyikenen Finnország bajnokai és a világbajnok Weckstein, ma megérkeztek. A verseny különösen érdekes eseménye dr. Vargha Béla és Weckstein összecsapása. Vargha már régebben treniroz a mérkőzésre.

— Az árva kétélejes. A déli nap perzselő sugárpásznaként leszi a keskeny ház sorok köré s a rozsdás színű, forró keramit-kockákon ijedten kapkodja lábacskaát egy penderes fiúcska. A gyermekkorház felől villogó fény csillan, suhogó zaj iramodik, majd hirtelen felsivít egy vésszes szinén és a következő pillanatban egy kis fehér folt nyulik el az utszéli napégett fűvön. Két vézna láb, két vékonyka kar vonaglik meg az elnyulás után, a gyöngye bordákat meg horzsolja a szikár villanypózna, két asszony sikoltva tapogat a keskeny mellecskén s a fiúcska elsápadt ajkáról ekkor előbuggyan egy csöpp vér. Csak egy. Utána eszmél, nagyot sziv a forró levegőből, aztán a balmarkát a szemé elé rántja és sirni kezd. Ekkor már pucéran égeti kis testét a májusdéli nap és a két asszony fellélegzik: nem történt semmi komolyabb baj, hála Istennek. Csak egy kis ijedség, ettől az ijedségtől egy kis köhögés és egy csepp vér. Busgatva négy kar nyul utána s amikor hazafelé viszik, az egyik ölelő karon most egy könnyesepp gyöngyözik végig és két apróka kék szem fánya tekint a sarki árnyas ház felé, ahol egy bolt van és ahonnan a légy, pettyes kirelaton keresztül egy stollwerck-doboz nyitott belseje csábit erre felé. És az uttest közepén, a forró nap alatt egy vöröses keramitkockán, árván csillogott az elejtett kétélejes.

MA ESTE FÉL 9-TŐL

Dr. Szabó Juci

az aradi színházban rendel!

— Nordau Miksa palesztinai sírban pihen. Jeruzsálemből jelentik: Tel Aviyban, Palesztina új fővárosában tegnap temették el dr. Nordau Miksát miután tetemelt kiásták a párisi sírből és Palesztinába hozták. Több mint 20.000 ember kísérte útjára a cionizmus uttörőjét. A temetésen megjelent Nordau özvegye és leánya. A nagyszerű sírből, amelyben Nordau örök álmát alussza, a róla elnevezett Tel Nordau és a Nordija városrész között fekvő temetőben van. Tel Aviv városában a temetés idején minden munka szünetelt.

— Meghalt Orastie főrabbija. Stern Adolf Orastie (Szászváros) izraelita hitközségének köztiszteltében álló főrabbija néhány heti szenvedés után meghalt. A főrabbi Cluira ment kezelni szervi baját, ahol megoperálták. Az operáció sikerült és a beteg állapota annyira javult, hogy egy héttel ezelőtt visszatért Orastieba. Négy nappal ezelőtt azonban hirtelen rosszul lett fogta el és orvosai tanácsára ismét Cluira utazott, ahol rövid szenvedés után meghalt. Holttestét hazaszállították és tegnap helyezték nagy és osztatlan részvét mellett örök nyugalomra. A ravatalt az izraelita templomban állították fel és a gyászszertartáson részt vettek az orastie egyházak lapjai felekezeti különbség nélkül. A könnyekig megható gyászbeszédet dr. Löwy Ferenc targu-muresi főrabbi mondotta. Az elhunyt főrabbi kiváló tehetségű és nagy tudású ember volt, aki nemcsak híveinek, hanem az egész város lakosságánál osztatlan szeretetét vivta ki magának.

— Elégették Ellen Key holttestét. Osloból jelentik: Orbro városának halottamvasztójában tegnap délután negyható gyászünnep közepette ravalozták fői Ellen Key koporsóját és nagy író nő utolsó kívánsága szerint elégették holttestét. Ott volt Svédország szellemi életének minden egyes képviselője, írók, művészek, politikusok, az emberbarátok serege. Az ünnep lehető egyszerű volt. Az mekkar Grieg: Azes halála című negrázóan mélységes gyászadalát adta elő, azután Söderblom stockholmi rsek bibliai idézetekkel magyarázta Ellen Key jelentőségét. Más gyászbeszéd vagy bucsuztatás nem volt. Így kívánta Ellen Key. Mialatt a koporsó lesüllyedt a halottamvasztó kemencébe, a zenekar Händel Adagioját, azután Beethoven Eroica-jának egy részletét játszotta el. Odakünn siri csendben állott a közönség, amely nem fért be a csarnokba.

— Színésznőből teozófius-tanító. Pestről jelentik: A budapesti teozófusok tegnap meghívót kaptak, a melyben a Magyar Teozófiai Társaság közli, hogy május 6-án Gömör Olivérné, Maróthy Margit India és a teozófusok címmel előadást tart a megyeház termében. Maróthy Margit, aki most teozófiai előadást tart, husz évvel ezelőtt a budapesti Nemzeti Színház egyik ünnepelt színésznője volt s egész Budapest csodálta a szép művésznőt. S most általános a csodálkozás a magyar fővárosban, hogy Maróthy Margit mint teozófus-tanító lép fel. Budapesti tudósítónk felkeresie a volt művésznőt, aki a színpadról való visszavonulása óta most lép először a nyilvánosság elé. Maróthy Margit még most is bájos. A haja egészen ősz, arcán nyomot hagytak az évek, azonban hangja még most is csengő és mozdulatai fiatalosak, frissék.

— Tizennyolc évvel ezelőtt lettem teozófus — meséli. — Két évvel, miután otthagytam a színpadot. Eleinte keservesek voltak ezek az évek, de válnom kellett a rivaldától. Gyenge volt a tudomás a szívem sem bírta a megerőltető munkát. Azt hittem, hogy színpad nélkül sivár az élet s én belepusztulok a válásba. Amikor férjhez mentem Ráthonyi Ákoshoz, az országos nevű kivívánthoz, még nem tudtam, mi a teozófia. Ezzel a tudománnyal akkor kezdtem foglalkozni, amikor elváltam első férjemtől s Gömör Olivér felesége lettem. Lekötöttem Gömörbe férjem birtokára s itt már teozófus módra éltem. Vegetáriánus vagyok s mindenben a teozófiai eszmékhez igyekszem magam tartani.

— Még itt az ideje. A nem alkalmas szerek hatása a test ápolása alkalmával, de különösen a fejmosásnál, igen gyorsan mutatkozik. Az ilyen eljárásnak a szürke fakult haj a gyakori következménye. Az Elida hajápolószert a haját és fejbőrt kellemesen érinti és alaposan tisztítja, eltávolítja a fölösleges zsíradékot. Az Elida a hajápolószertel való fejmosás nagyon kellemes és a tisztaság által keletkezett jó érzést eredményezi, a hajnak természetes fényt ad. Vigyázzon a kék-arany csomagolásra! Az Elida Shampoo szódamentes.

Pénteken kezdődik a frankhamisítás főtárgyalása

A közönség számára alig jut hely a tárgyalóteremben. — Külföldi újságírók tömege érkezett Budapestre.

(Budapest, május 6.) Holnap kezdődik meg a frankhamisítók bünpörének törvényszéki tárgyalása, amelyet természetesen soha nem tapasztalt érdeklődés előz meg, azonban bár a főtárgyalás nyilvános lesz, a közönség számára alig fog hely jutni a főtárgyalási teremben. A főtárgyalási termet teljesen átalakították, amelyben az érdeklődők számára mindössze százhusz hely lesz. A belépőjegyek háromnegyed részét külföldi és magyar újságíróknak adták, a fennmaradó jegyekből első sorban a diplomáciai kart elégitik ki és csak a többi, még ezután is

megmaradt néhány jegy jut a nagyközönségnek. Már eddig is több mint ötven külföldi újságíró érkezett meg a főtárgyalásra, ezek között három amerikai, több angol, francia, belga és olasz. A főtárgyaláson huszonnégy vádiott vonul fel és hetven tanuja lesz az ügynek. Az 'Az Est írja, hogy dr. Nádosy Imre dr. Gál Jenőt is felkérte védőjének, Rába Dezső hercegi titkár védelméről Vázsonyi Vilmos irodavezetője, dr. Telek Dezső lemondott és ezért az ő védelmét dr. Vámbéry Ruzstem vette át.

— Rálőtt a férjére, aztán odaadta a vérét, hogy férje meggyógyulhasson. Marsélesből jelentik: Egy elvált asszony hosszú időn át könyörgött a férjének, Leon Martiúnak, hogy vegye őt vissza, hogy éljenek ismét együtt. A férj azonban mindannyiszor elutasította kérését. Tegnap este az asszony ismét megvárta, mikor kijött a hivatalból s újra kérlelni kezdte, de megint hiába. Ekkor előrántott egy revolvert, amelyet már régebben vásárolt és rálőtt a férjére. Kirobogtak a mentők, jött a rendőrség, a férjet a kórházba, az asszonyt pedig a rendőrségre szállították. Mikor a férj a kórházba ért, az orvosok megállapították, hogy csak vératömlesztéssel lehet rajta segíteni. Amikor ezt az asszony a rendőrségen megtudta, siri kezdett az örömtől, hogy volt férje még él és rögtön ajánkozott, hogy vérét rendelkezésére bocsátja. A vératömlesztés meg is történt és kitűnően sikerült. Utána pedig az asszonyt visszazárították a rendőrségre, ahol letartóztatták.

ták a rendőrségre, ahol letartóztatták.

— Rátvay Anna kilencediki előadestélye iránt óriási az érdeklődés. A legkitűnőbb szereplők felvonulása, a legérdekesebben összeállított és megrendezett műsor jellemzik az estélyt, amelyre jegyeket Oláh könyvkereskedése árúsít.

— A vasuti nyári menetrend május 15-én lép életbe és egyetlen vonatnak rendje sem maradt változatlan. Sőt beillesztettek a fővonalon még új gyorsvonatpárokat is, azért nagyon fontos, hogy a közönség pontos tájékozást szerezzen az új adatokról. E cél érdekében Bedeus ismert zsebmenetrendjét a megszokott gyorsasággal és pontossággal elkészítette és azt már holnap a menetrend csak most megállapított helyes adataival forgalomba hozza. A Bedeus-féle zsebmenetrend kapható a régi helyeken, kivéve azokat, akik a bizományban beszédett pénzt vissza tartották. Ugyelni kell a Bedeus névre.

Csomagoló papir olcsón Kerpelnél.

Lesz-e asszonykivégzés?

Nagy vita folyik Franciaországban, vajon lefejezik-e a gyilkos ápolónőt.

(Páris, május 6.) Néhány nappal ezelőtt Franciaországban, Nimes városában az esküdtbíróóság halálra ítelt egy Scierri nevű ápolónőt, aki több páciensét megnérgezte. Most egész Franciaországban arról beszélnek, vajon guillotint alá fog-e kerülni Scierri asszony nyakára, mert évtizedek óta az volt a szokás, hogy a halálra ítelt asszonyoknak Franciaországban megkegyelmeztek. Mata Hari táncosnő, akit a háború alatt kémkedés miatt végeztek ki, volt az egyetlen kivétel, de őt sem fejezték le, hanem agyonlőtték. Tény az, hogy 1886, tehát negyven esztendő óta nem fejezték le Franciaországban nőt és Dailleinek, ugyiszintén fiának, akik azóta a nőhermestérséget üzik, nem került a kezük alá elítelt nő. Ennek pedig különös oka van. Egy Thomas nevű asszony volt az utolsó nő, akit 1886-ban lefejezték, még pedig a férjével együtt, akiknek az anyját együtt meggyilkolták és holttestét elégették. A kettős kivégzés Blois városában folyt le és rettenetes látványt nyújtott. Elő-

ször a férjet fejezték le, azután az asszonyra került a sor, aki azonban örjöngeni kezdett és kétszer is kiszabadította magát a hóhérszekei közül. Sőt még az utolsó pillanatban, amikor összekötözték, akkor is görcsösen vonaglott, sikoltozott, átkozódott, így, hogy be kellett kötözni a száját és a fejét odakötözték a guillotintönkjéhez. Azóta az elnökök mindig megkegyelmeztek a halálra ítelt asszonyoknak. A múlt évszázadban ötven nőt fejezték le Franciaországban, akiknek legnagyobb része méreggel gyilkolt. Ilyen előzmények után most homoktérbe került a halálra ítelt Scierri asszony ügye. Mindenki kíváncsian várja, vajon meg fog-e neki Doumergue elnök kegyelmezni?

SPORT.

— O Ausztria győzött az osztrák-román tenisz-mérkőzésen. Bécsből jelentik: A Románia és Ausztria közti tenisz-mérkőzésben Ausztria győzött 11:2 arányban.

HA LAPUNK részére közölni valója van, telefonon is bementethatja. TELEFON SZÁM 151.

Látogatás Seybold asszonyság boltjában

Pénteken kerül bemutatásra Lengyel Menyhért új darabja a „Seybold“, melynek főszerepét Fedák Sári játssza. Ennek a premiernek az előkészületeiről számol be az alábbi érdekes cikkben budapesti munkatársunk:

Eppen a második felvonást próbálják. Seyboldné gyönyörű díszletben vagyunk, elegáns, igazi vizsínházi dekoráció, a színpad csupa fény és selyem. A színpad mögött muzsika hallatszik és elől a rivaldánál karcsu mannequinek vonulnak fel, akiket Fedák személyesen öltöztet. Egy magas, szőke leányra éppen arany belépőt borít, a vevők el vannak ragadtatva a kreációtól és az üzletasszony boldog, hogy sikerült tudatnia az árun.

Egy nagy szerelem közepén tartunk éppen, minden úgy megy, mint a karikacsapás, az üzlet is virágzik és a szerelemmel sincs semmi baj, egészen addig, amíg nem lép az üzletbe Ilsvay Rózi, akinek korábbi igényei vannak Pistára, aki elegáns alkalmazottja a Seybold-cégnek, szerelme és pajtása a tulajdonosnőnek. De most már itt a baj, a Seybold-cég szerencséje hirtelen megfordul. Az üzlete ellen, a vagyona ellen is törnek, a szerelmesét is elveszik tőle. A mannequinek szépséges elvonulnak, a vásárlók is kimentek már a színpadról és Fedák eton-frizurásán, ma még csak próbaruhában elsírja bánatát Garzi Mariskának és hűséges könyvelőjének, a pápaszemes Sarkadinnak. A zene is elhaltgatott, nagy a szomorúság most a színpadon, amikor belép Hegedűs, az ellenfél, a hatalmas üzleti rivális.

Itt a nagy jelenet. Aknákat helyeztek el a virágzó Seybold-cég ellen, a szerelmes Pistát is elszerezdették a konkurrens üzletbe és Fedák, az energikus, élettelt verekedő üzletasszony, nem tud megalkudni és kiutasítja üzletéből ellenfelét. Most egyedül marad a színpadon, maga elé néz és — ami a modern darabokban oly ritkaságzámba megy — monológot mond. Ez a monológ, amely talán egyik legérdekesebb részlete a felvonásnak, körülbelül így hangzik:

— Mindig egyedül... Hogy örültem, hogy van egy kis barátom, van kivel nevetni, ostobaságokat beszélni, siri, hancurozni, boldognak lenni, van egy kis partnerem az életben... Most már vége. Hát mivel érdemlem meg, hogy amikor kinyitom a szívemet, mindig akkor kapom a legfájdalmasabb üttést? Nincs senkim, akire támaszkodhatnék, nincs egy gyermekem, aki erőt adna elviselni ezt a rettenetes életet. Hát hova hajtsam most ezt a szegény bevett fejemet? Jaj be keserves! De majd csak elmúlik, minden elmúlik.

Próba van csak, még jelmezben sincs Fedák, de azért igazi könyvek gördülnek le az arcán... Még egy rövid jelenet és a függöny szomorúan összemegy.

Igy vigadnak és szomorkodnak a Seybold második felvonásában.

Jön! JACKI COOGAN új filmje: A KIS ROBINSON az aradi APOLLOBAN Jön!

Jugoszlávia külügyminisztere meglátogatja a magyar kormányt.

Nincsics budapesti tartózkodásából a jugoszláv-magyar közeledést olvassák ki.

(Belgrád, május 6.) A Vreme jelentése szerint Nincsics külügyminiszter a jövő héten Bécsbe utazik és visszajövet kiszáll Budapesten is egy napra. Ez az első, hogy utóállam külügyminisztere hivatalosan ellátogat Budapestre a magyar kormányval való tárgyalások céljából. A világlapok nagy eseményként kommentálták azt is, hogy a legutóbbi genfi tanácskozások után Bethlen és Nincsics igen barátságosan tárgyaltak egymással. Ebből főként a jugoszláv sajtó, a közeledés jelentőségét olvassák ki. Bethlen miniszterelnök is be-

jelentette, hogy örömmel állapította meg a jugoszláv kormányt a törekvéséről, amellyel barátságosabb viszonyt kíván teremteni Magyarországgal. Nincsics és Bethlen már megállapodtak számos kérdésben, amelyekről Bethlen Beck interpellációjára adott válaszában már tegnap tájékoztatta a nemzetgyűlést. Nincsics a létrejött megállapodásokat részben Budapesten fogja aláírni. Nincsics tiszteletére Bethlen István ebédet ad és hír szerint Belgrádban viszonzni fogja a jugoszláv külügyminiszter látogatását.

KÖZGAZDASÁG.

A lejesés óta megszűnt az ingatlanforgalom Aradon.

(Saját tudósítónktól.) A lej nagymértékű zuhanása különös módon érezteti hatását az aradi ingatlan forgalomban. Felkerestünk egy aradi ingatlanforgalmi iroda tulajdonosát, aki elmondotta, hogy a lej bizonytalan valutáris értéke óta Aradon egyetlen ház sem cserélt gazdát. A háztulajdonosok tartózkodnak az eladástól, sőt azok, akik megbízást adtak házuk eladására, megbízásukat a mostani napokban visszavonták. A vásárlók ezzel szemben szokatlan számban jelentkeznek. Sokan az eladásra kínált házak értékén jóval túl ígértek, mert ingatlanba szeretnék fektetni a lejjüket. — A tulajdonosok azonban kijelentik, hogy az eladásra szánt ingatlanok értékét nem emelik fel, csak megvár-

ják a lej stabilizálását. A tulajdonosok még akkor sem hajlandók eladni házaikat, ha a vásárolni szándékozók nemes valutában akarják a vételért kifizetni. Egy aradi ur hajlandó volt a lej három hónap előtti értéke szerint dollárban kifizetni a ház értékét. A tulajdonos azonban kijelentette, hogy lejért nem adja házát, mert fél a lej további esésétől, idegen valutáért pedig nem adja azért, mert ha a lej emelkedni fog, akkor rossz üzletet csinált. És minden háztulajdonos így gondolkozik, nincs is remény arra, hogy a lej stabilizálásaig ingatlaneladások történjenek Aradon, hacsak az ingatlan tulajdonosa súlyos kényszer hatása alatt nem lesz kénytelen tudni házán, vagy földjén.

Zürichben 1.60, Párisban 10.25 a lej. Zürichi utólétszám: 1.60 a lej.

Helyi valuták. (Május 6.) Áru: Dollár 309, angol font 1490, cseh korona 9.15, francia frank 9.90, líra 12.30, dinár 5.45, schilling 44, hollandi forint 115, márka 74, magyar korona 225, svájci frank 59. Pénz: Dollár 295, angol font 1470, cseh korona 8.95, francia frank 9.60, líra 12, dinár 5.20, schilling 43.50, hollandi forint 105, márka 73, magyar korona 240, svájci frank 58. Kötészetek: Newyork 311.50, London 1518, Prága 9.28, Páris 10, Milánó 12.56, Zágráb 5.54, Bécs 44.20, Amsterdam 126, Berlin 74.70, Budapest 226, Zürich 0.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Május 6.) Berlin 123, Amsterdam 207.60, Newyork 516.60, London 2506.50, Páris 16.25, Milánó 20.74.50, Prága 15.30.50, Budapest 72.40, Belgrád 9.10.50, Bucuresti 1.70, Varsó 50.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdézárás. (Május 6.) Berlin 123, Amsterdam 207.60, Newyork 516.60, London 2506.50, Páris 16.35, Milánó 20.73,

Prága 15.29, Budapest 72.20, Belgrád 9.10, Bucuresti 1.60, Varsó 50, Bécs 73.

A bucaresti-i tőzsde ma nem adott ki jelentést az árfolyamok bucaresti-i alakulásáról.

— A mezőgazdasági kamarák ülése. Bucurestiből jelentik: A mezőgazdasági kamarák uniójának igazgató-sága holnap ülést tart.

AZ ARADI
APOLLOBAN.
ma utoljára

ŐFENSÉGEVÁR

Glyn Elinor
„SFINX“
olmü regénye után. Főszerepben:
John Gilbert
Az előadások 1/5, 6, 1/8
és 9 órákor kezdődnek.

Francia-olasz szövetség

készül a latin hegemonia érdekében.

(Bécs, május 6.) Diplomáciai körökben szenzációs világpolitikai esemény előkészítéséről keringenek hírek néhány nap óta. Eszerint Franciaország és Olaszország között bizalmas tárgyalások folynak a két ország között létesítendő szoros katonai szövetség létesítésére. A kezdeményezés állítólag a párisi külügyminiszteriumból indult ki, Mussolini azonban szintén nyomban magáévá tette a tervet. A tárgyalások még csak igen kezdetleges stádiumban vannak, azonban a diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy eredményesen fognak befejeződni és Páris meg Róma egyidejűleg néhány hét múlva már nyilvánosságra hozzák a francia-olasz katonai szövetség létrejöttét.

A szövetség célja a latin nemzetek hegemoniájának biztosítása és ezért Mussolini később Spanyolországot és Romániát is be akarja vonni ebbe a latin antantba, mely a Népszövetségben számolhat a Jelemerikai államok támogatásával is. A francia politika irányítóival az új antanttal ellensúlyozni akarják a német-országi szerződést, amelyet Párisban úgy ítélnék meg, hogy a germán és szláv imperializmust készíti elő. Ez ellen kell összefogniok a latin államoknak. Franciaország ezért revideálja eddigi külpolitikáját és a kis-antant helyett Róma felé orientálódik. Bizonyos, hogy a francia-olasz tárgyalások már legközelebb éreztetni fogják hatásukat a közép-európai politikai helyzetben is.

MOZI.

xx „Őfensége vár“ pénteken utoljára az aradi Apollóban. Glyn Elinor egyszerű regénye, a „Sfinx“ után készült filmremekmű, amely Egyiptomban és Oroszországban játszódik le, érdekes eseményével gyönyörködtette az eddigi előadásokon a nézőket. A darab előterében John Gilbert kitűnő művészi egyénisége áll, mely nagy szuggesztív hatást gyakorol. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx „A Centaur felesége“ ma pénteken utoljára az aradi Urániában. Bizar ötlet elevenül meg az értékes mozifilm. A kitűnő film főszerepében John Gilbert excellál. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Cinema Malul Muresului, Muzgó. Ma, pénteken a mindenütt óriási sikert aratott Phoebus-film: „Pompador parancsára“ 6 felvonásban, Lya Maraval a főszerepben. Érdekesítő jelenetek. Kezdeté pont 9 órákor.

xx Jön! Jackie Coogan új filmje: „A kis Robinson“ az aradi Apollóban.

xx Az aradi Urániá legközelebbi műsora: „A majom szíve“. Főszerepben August, a csodamajom.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judejului.

Az aradi Urániában
ma utoljára

Centaur felesége

Főszerepben:
John Gilbert.
Az előadások 1/5, 6, 1/8
és 9 órákor kezdődnek.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget

FIGYELMEZTETÉSI!

CZIN ELEMÉR lapunk szolgálatában nem áll RÉSZÜNKRE SEM ÜZLETET KÖTNI, SEM PEDIG PÉNZT FELVENNI NEM JOGOSULT, a nála levő kötlevel és nyugtatombót, valamint igazolványt érvénytelennek jelentjük ki és ellene a mai napon büntető feljelentést tettünk.

Timisoara, 1926. május hó 5-én.

A VÁLLALKOZÓK LAPJA
KIADÓHIVATALA.

ÉRTESETÉS.

Dr. Órfi Gyula

ügyvédi irodáját

Arad, Strada Moise Nicoara
(Petőfi-uca) 9. szám alá
helyezte át. 2908

A Lomasi Erdőipar Részvénytársaság igazgatósága és tisztviselői mély megilletődéssel jelenti, hogy

Engel Ödön úr,

a galócasi gőzfűrészem igazgatója

f. hó 4-én, Gyergyószentmiklóson hirtelenül elhunyt.

A megboldogult csak néhány hónappal ezelőtt lépett vállalatunk kötelékébe, de ezen rövid idő alatt is önzetlen munkásságával, példás szorgalmával és kiváló szaktudásával tiszteletünket, szeretetünket és elismerésünket érdemelte ki.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

1000 db. GUMMIKABÁT

érkezett

SZANTO és KOMLOS

céghex 16785

Arad, színház-épület.

Gummikabátok 850 L-től

Atfordítható

„Fregoli“

kabátok ... 2000 L-től

Jön! JACKI COOGAN új filmje: A KIS ROBINSON az aradi APOLLOBAN Jön!

Nagy pünkösd vásár!
Női felöltők és ruhákban, továbbá
nyári granadin és nyers selyem ru-
hákban, aljak, blouzek és pongyolák
Figyelmes kiszolgálás.

JULIU PLESZ GYULA

Központi női ruhaáruhása Arad,
Str. Col. Piriol (Vörösmarty-utca) 5. A színház hátsó bejáratával szemben
I-a osztó pongyola L. 300.—, I-a veal mosó-ruhák L. 800.—, I-a sima és min-
tás granadin ruhák L. 600-tól 1000-ig, nyersselyem ruhák L. 1000-tól 1500-ig.

Mélyen leszállított árak
Külön angol és francia mérték-
osztály. Vidéki megrendelések
pontosan eszközöltetnek.
Kérem a címre figye'ni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatvát az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat az alábbiak szerint számítjuk. — Minden női
hirdetés 4r. hétfőnap 4 lej — bnti, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vas-
tagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vezünk fel. — Az
apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40 lej, vasárnap 50 lej.
A hirdetésfelvétel magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál
fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.
*** Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon szám: 181. ***

Levelezés.

„GERLE” jeligére levél van az Aradi
Közlöny kiadóhivatalában. 2899

Plissé a divat!

Villanyerőre berendezett
plissézoló műhelyünkben
mindenféle plissémunkát
(álló, fekvő, hohl és francia
divatmintákban) 120 cm.
szélességben vállalunk. —
Azsurozás szintén megrendelhető.
KELL ÉS KRAUSZ

Házasság.

JOBBA családból származó, 26 éves ke-
reskedő segéd benősülne oly családba,
hol komoly munka vagy vezető erőre
van szükség. Leveléket „Szolid” jeligé-
re az Aradi Közlöny kiadójába kérek.
2896

Alkalmazás.

SZÖNYEGSZÖVÉSHEZ gyakorlott
leányt keres dr. Groszmanné, Arad, Str.
Moise Nicoara 17. 2884

MINDENES mellé kisebb szobaleány
azonnalra vagy 15-ikére kerestetik, Cim
Arad, Str. Caragiale 19. (Csiky Gergely)
I. emelet. 2847

HÁZMESTERPÁR felvétetik, Bővebbet
Munia nőkalap üzletben Arad. 2894

EGY fiatal bognársegédet keresek ál-
landó munkára. Fizetés megegyezés
szerint. Gulyás András bognármester
Mocrea Apateleak, Jud. Arad, Pl. Boro-
sineu. 2893

HARMINC éves özvegy asszony, jószí-
vű, lehetőleg öreg házaspárnál házveze-
tőnői állást keres, nem annyira fizetés-
ért, mint inkább a jobb indulatukra s
némi otthonra reflektál. Cim az Aradi
Közlöny kiadójában. 2901

HÁZMESTERPÁR kétszobás lakásra,
asszony jól főzni tudó, rendes nő felvé-
tetik. Arad, Str. Consistorului 29. 2905

VARRÓLEÁNYT, egyes női fehérnemű
varrónót felveszünk. Gratia fehérnemű-
gyár Arad, Str. Moise Nicoara 16. 15236

Lakás.

KIADÓ 2 szobás lakás lelépés nélkül.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2879

SZUTERÉN lakás njonnan revonált azon-
nal kiadó. Arad, Str. Consistorului 29. /
2904

Vétel és eladás.

EGY darab huzatos magyar állami go-
lyóscsapágyas cséplőgarnitúra eladó.
Hartmann András, Aradul-nou, Hosszu-
ucca 119. 10314

ZONGORÁK, előszobafal, rakettek,
háló, ebédlő, uriszoba, szalonberendezé-
sek, étkező szervizek, fotelok, szekré-
nyek, szőnyegek, íróasztalgarnitúrák,
cimbalom, hegedű, gramofon, festmények,
asztalneműk, szövet függönyök, dísztár-
gyak, rézmosdó stb. eladók, Salgóné,
Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-
ucca) I. em. jobb. 1000

HOFHERR cséplőszekrény 8-as legjobb
karban eladó, Bittenbinder Ferenc, Ara-
dul-noun, Str. Horia 8. 10344

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-
berendezéseket, egyes butordarabokat,
íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári
szőnyeget, fehérműveket keresek sür-
gösen bizományba s azok gyors eladásá-
ról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str.
Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em.
jobb. 1000

RITKA ALKALOM. Valódi, antique per-
zsa-szőnyegek eladók. Cim az Aradi Köz-
löny kiadójában. 2841

BUTORLÉRAKATBAN legelőszőbb árban
kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str.
Emineacu (Deák Ferenc-ucca) 3. és Strada
Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 2122

RÖVID BÉCSI ZONGORA, kitűnő han-
gu, modern hálószoba butor, antik buto-
rok, festmények, óriási választékban.
Mindennemű régiséget veszünk. Salon
Artistique (Fischer Eliz-palota) Arad.
824

MASSZIV hálószoba, ebédlőkredenc,
nagy konyhakredenc asztallal eladók.
Megtudható Arad, Textilgyári portánál.
2849

MACULATURA PAPIR 5 klgros csoma-
gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

Ingatlan.

HÁZHELYEK eladók Ujmiklakán. Ér-
deklődni Munteannál katonatemetővel
szemben. 1859

EGY jól jövedelmező, fűszerüzlettel és
pékisággal berendezett ház eladó. Cim
az Aradi Közlöny kiadójában. 2895

BOCSIG határában 32 kishold szántó
egytagban tanyával együtt eladó. Érte-
kezhetni Kruzsliz Ferencnél Silindta.
2698

Rossz villanyégők!

becserélése ráfizetéssel, garantált gyári
üveg, törött üveg és porcellán tár-
gyak szakszerű ragasztása, képerete-
zést és ablaküvegezést olcsón vállalok.
SCHWARZ üveges Aradon, a zsidó-
templom mellett. 1811

A Calea Saguna

közelében nagy ÚJ ASZTA-
LOS MÜHELLYEL, HÁ-
ROM EGYSZOBÁS lakás-
sal, PINCE és KERTTEL
ház 300 □-öles, telken 400
ezer lejért ELADÓ. oo

Bővebbet: Győrffy „Mures” irodájában
Arad, Strada Unirei. 15236

Tenisz!

kötött kabátok és mellények,
harisnyák, keztyűk, gyermek-
swetterek nagy választékban

Szántónál Arad, Str. Emineacu 8.
(v. Deák Ferenc-ucca)
Vadászkürttel szemben

Kézimunka

rajzolva, kezdve és készen Gebelnek, Smirnak Fü-
gönyök, Agytakarók Mindennemű kézimunka anya-
gok nagy választékban. Smirna nyírás, montúrák. Arad, Str. Col. Piriol No. 1.
Előrajzolás. Harisnyák szolid árakban. Színház mögött. 7416

Kövezést

és mindennemű stéplést a legelőnyösebb feltételek mellett
vállal és készít bárhol SZANTANY GYÖRGY kövezési vállalkozó
Arad, Piața Sft. Sava 6. (Szerb-palota.) Költségvetések díjtalanok.

Belváros szívében

legmodernebbül épített minden kon-
forttal ellátott uri magánház, június-
ban átvehető 4 szoba, elő, fürdő,
cselédszobás lakással, 1,500.000 lejért
ELADÓ.)000

Kizárólagos megbízott: 16137

Uranul-iroda, Arad, főpostával szemben.

TIZ LAKÁSBÓL ÁLLÓ tőkebefektetésre alkalmas

alapított magas földszin-
tes bérház a Wesselényi-
ucca közelében, kifőasztalan
állapotban, 1,300.000 lejért
ELADÓ. Bővebbet: 16135

Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

SALVATOR VIZ

érkezett
Dürr Gusztáv oégnék Arad.

Német levelező,

ki helybeli kereskedelmi vál-
alatnál van alkalmazva, ki-
sebb vállalat levelezését az
esti órákra vállalná. Romá-
nul jól beszél, gép- és gyors-
író. — Szives megkeresések

„Levelező” jeligére az Aradi
Közlöny kiadójába kéretnek. 2900

A LOVRINI HENGERGŐZMALOM
R.-T. LOVRIN (Bánát, Torontál)
SZAKKÉPZETT

gépészt

keres kondenzációs gőzgéphez
1 évi június 1-i belépésre.

Ajánlatok eddigi működés és fizetési
igények megjelölése mellett bizonyít-
ványmásokkal fenti malom címére
intézendők. 2891

Muzsay Jozsef Arad

színházzal szemben.
Tavaszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1950
Fiu öltöny tiszta gyapju L. 1250
Gyermek costum ... L. 800
Uster felöltő divat szinek L. 1950
Uster felöltő angol ... L. 2600
Uster felöltő I-a Covercoat L. 4000
Uster fiu tiszta gyapju... L. 1000
Fregoli raglán ... L. 2200
Gummi kabát ... L. 850
Hannoveri) gummi L. 1450
Wimpassingi) kabátok
Mérték utáni szabóság.
Nagy szövet raktár. 1612

BÖRFEDÉLLEMEZ

ERŐS
TARTÓS
VIKARTÁLLÓ

„GROZIT” TIMIȘOARA

8. Strada Șarului Nr. 100 0457-04-01

Grozit gyártmányok:

Fedéllemezok külföldi filzlemezokból
(nem cellulózlemezok), aszfaltizigetelő-
lemezek, aszfaltmastix, bitumen,
facement, tetőlak, carbolineum,
kőszénkátrány.

Vállal mindennemű szakmába vágó tető-
fedési és aszfaltozási munkákat.

Képviselet és lerakat Arad város és kör-
nyékére:

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek

Arad, Str. Episcopul D. Radu 3. (Magyar-u.)

Adómentes

modern kényelemmel
épített

uj ház

két 3 szobás, fürdőszobás
lakással, melyből egy
azonnal elfoglalható, 150
m²-es műhelynek alkalmas
suterainnal — vasut közelé-
ben — szabad kézből.

eladó.

Bővebbet: 2889

Kornis Testvéreknél

Arad.

Tisztességes, középkorú nőt

keresek falura, ki minden házi dol-
gomban segítségemre lenne. Csak
olyanok ajánlkozzanak, kik
igazi házas otthonra
vágynak. Kalandra
számítok kimél-
jenek. 2892

Ifj. Stiaszny Józsefné
Pankota, butorgyár.

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kö-
tegekben

kaphatók az Aradi Köz-
löny kiadóhivatalában.